

UNIVERSITETI I PRISHTINËS
FAKULTETI I FILOLOGJISË
Dega e Gjuhës dhe e Letërsisë Frënge

Lënda: **Klasicizmi dhe Iluminizmi**

Niveli : **Bachelor/ obligativ**

Viti –**II semestri III**

Numri i orëve në javë: **2+2**

Vlera në kredi ECTS : **6**

Mësimdhënësi: **prof. asc. dr. Valbona Gashi-Berisha: valbonagashi@uni-pr.edu**

Përmbajtja:

Pas poezive të shquara të shekullit të gjashtëmbëdhjetë, shekulli i shtatëmbëdhjetë duket pak krijues. Megjithatë, baroku paraqet në fillim të shekullit, një "revolucion": frymëzimi i errët i " vargjeve për funeralin". Malherbe ishte arkitekti kryesor i këtij zhvillimi historik. Veprat e tij gjithashtu luajnë një rol të rëndësishëm në formimin e doktrinës klasike. Ai gjithashtu bënë reforma të gjuhës franceze në mënyrë që të largoj arkaizmat dhe përdorimet e panevojshme. Nga ana tjetër, La Fontaine, me fabula, bën një ekuilibër të përsosur në mes të kërkesave tradicionale dhe një fantazi të përsosur.

Në shekullin e shtatëmbëdhjetë, romani shfaqet në letërsi si një hapësirë e lirisë. Megjithatë, romanet nuk janë kursyer nga metamorfoza e këtij shekulli. Romansierët më të njohur janë Madeleine de Scuderi, Scarron dhe Furetière.

Por shkrimi i Madame de La Fayette, *La Princesse de Clèves* (1678), ai i cili mbetet "xhevahir i Shekullit".

Shekulli XVII ishte epoka e artë e teatrit. Jean Mairet (1604-1686) dhe Zhan Rotrou (1609-1650) janë përfaqësues me tragi-komeditë e tyre (zhanër teatrale në të cilën ka një fund të lumtur, në kontrast me tragjedinë).

Qëllimet e mësimit:

- Qëllimet e modulit për Klasicizëm dhe Iluminizëm janë që studentët gjatë kësaj kohe të përfitojn njohurit bazë të Letërsisë franceze të shekullit të XVII gjegjësisht Klasicimit dhe shekullit të XVIII Iluminizmit.
- Pas përfundimit të këtij moduli studenti do të jet në gjendje të
 - njoh historinë e Klasicimit dhe Iluminizmit
 - njoh autorët e këtyre periudhave duke u nisur prej biografitë e deri te analizat e veprave letrare
 - analizoj një tekst letrar dhe të hartoj shkrime letrare
 - flas për historinë e letërsisë frënge, rrymat letrare, autorët francez të kësaj periudhe.

Metodologjia e punës: ligjerata, punime, seminare, teste

Plani detal :

- Java e parë:** Prezentimi i përgjithshëm i Klasicizmit
Literatura: *Littérature française*, p. 157
- Java e dytë:** Teatri dhe definicioni i saj
Literatura: *Littérature française*, p.189
- Java e tretë:** Pierre Corneille dhe tragjedit e tij
Literatura: *Littérature française*, p.192
- Java e katërtë:** *La Querelle des Anciens et des Modernes*
Zënka në mes të të vjetërve dhe të moderuarëve
Literatura : *Littérature française*, p.236
- Java e pestë :** *Le Cid*, rregullat e teatrit te Corneille
Literatura: *Littérature française*, p.224
- Java e gjashtë:** Jean Racine, tragjedit : *Andromaque*
Literatura: *Littérature française*, p.192
- Java e shtatë:** *Iphigénie, Phèdre*
Literatura: *Littérature française*, p.192
- Java e tetë:** test, punime seminari
Vlerësimi i parë intermediar
- Java e nëntë :** Molière, komedit : *Le Tartuffe ou l'Imposteur*
Literatura: *Littérature française*, p.207
- Java e dhjetë :** La Fontaine : fabula
Literatura: *Littérature française*, p.176
- Java e njëmbëdhjetë :** Definicioni mbi Iluminizmin
Literatura: *Littérature française*, p.251
- Java e dymbëdhjetë :** Montesquieu dhe Voltaire
Literatura: *Littérature française*, p,276-287
- Java e trembëdhjetë :** Jean-Jacques Rousseau
Literatura: *Littérature française*, p, 351
- Java e katërmbëdhjetë:** Diderot
Literatura: *Littérature française*, p, 358

Java e pesëmbëdhjetë: test, punime seminari
Vlerësimi i dytë intermediar :

Mënyra e vlerësimit:

Vlerësimi i parë :	30%
Vlerësimi i dytë :	30%
Seminare:	10%
Provimi final:	30%
Total:	100%

- ADAM, Antoine *Histoire de la littérature française* Paris. Duca. 1968.
- CASTEX, P.G. *Manuel des études littéraires françaises. XVIIe siècle* Paris. Hachette. 1974
- CASTEX, P.G. *Manuel des études littéraires françaises. XVIIIe siècle* Paris. Hachette. 1976.
- DARCOS, X. et TARTAYRE, B. *Le XVIIe siècle en littérature* Paris. Hachette. 1987.
- DARCOS, X. et autres *le XVIIIe siècle en littérature* Paris. Hachette. 1987.
- DEHUSSES, Pierre et autres *Dix siècles de littérature française* Paris. Bordas. 1985.
- GIDE, A. et autres *Tableau de la littérature française de Corneille à Chénier* Paris. Gallimard. 1962.
- HORVILLE, Robert *Histoire de la littérature en France au XVIIe siècle* Coll. Profil. Paris. Hatier. 1985.
- HORVILLE, Robert *XVIIe siècle* Collection Itinéraires Littéraires. Paris Hatier. 1989.
- LAGARDE, A. et MICHARD, L. *Le XVIIe siècle* Paris. Bordas. 1974.
- LAGARDE, A et MICHARD, L. *Le XVIIIe siècle* Paris. Bordas. 1973.
- LAUNAY, M. et MAILHOS, G. *Introduction à la vie littéraire du XVIIIe siècle* Paris. Bordas. 1986.
- MORNET, Daniel *Histoire générale de la littérature française*. Paris. A. Colin. 1965.
- PEYRE, Henri *Le classicisme français* Paris. Ed. de la Maison Française. 1942.
- SABBAH, H. ET AUTRES *XVIIIe siècle* Collection Itinéraires littéraires. Paris. Hatier. 1989.
- SAULNIER, V.L. *La littérature française du siècle philosophique* Collection Que sais-je?. Paris. P.U.F. 1960.
- TOURNARD, Jean *Introduction à la vie littéraire du XVIIe siècle* Paris. Bordas.1985.
- VIER, Jacques *Histoire de la littérature française* Paris. A. Colin. 1965.
-
- Bibliografi per - XVIIe siècle
-
- BACQUES, J.-L. *Racine* Coll. Écrivains de toujours. Paris. Seuil. 1981.
- BARTHES, Roland *Sur Racine* Paris. Seuil 1979.
- BASSY, Alain *Fables. La Fontaine* Coll. Thema anthologie. Paris. Hatier. 1973.
- CLARAC, Pierre *La Fontaine* Paris. Hatier. 1959.
- COLLINET, J.-P. *Le monde littéraire de La Fontaine* . Paris. P.U.F. 1970.
- DESCOTES, J. *Les grands rôles du théâtre de Racine* Paris. P.U.F. 1960.

- DUCLAUX, Mary *Jean Racine* Paris. Stock. 1940.
- FAGUET, Emile *La Fontaine* Paris. Société Française d'imprimerie et de librairie. 1961.
- JACQUOT, Jean *Le théâtre tragique* Paris. Ed. du Centre National de la Recherche Scientifique. 1965.
- LA FONTAINE *Fables choisies* Paris. Hachette. 1990.
- LATHOILLERE *La Préciosité. Etude historique et linguistique* Genève. Droz. 1969.
- LEMAITRE, J. *Jean Racine* Paris. C. Lévy, s/d.
- MOLAND, Louis *Corneille par lui-même* Paris. Seuil. 1956.
- MORNET, Daniel *Molière* Coll. Connaissances des Lettres. Paris. Hatier. 1958.
- NADAL, O. *Le sentiment de l'amour dans l'oeuvre de Corneille* Paris. Gallimard. s/d.
- PIGNARRE, Robert *Histoire du théâtre* Collection Que sais-je? Paris. P.U.F. 1989

-

- Bibliografí per – XVIIIe siècle

-

- BAZAILLAS, A. *Rousseau Textes choisis et commentés*. Paris. Hatier. 1960.
- LEMAITRE, J. *Rousseau* Paris. Calman- Levy. s/d.
- MAY, G. *Rousseau par lui-même* Paris. Seuil. 1963.
- MORNET, D. *Rousseau, l'homme et son oeuvre*. Paris. Hatier-Boivin. 1960.
- MOREL, J. *La Nouvelle Héloïse* Classiques Larousse. Paris. Larousse. 1971.
- NAVES, R *Voltaire et l'Encyclopédie* Paris. Ed. Presses Modernes. 1967.
- NAVES, R. *Voltaire. Lettres*. Paris. Seuil. 1955.
- POMEAU, R. *Voltaire par lui-même* Bourges. Seuil.1985.
- ROUSSEL, J. *Rousseau en France après la Révolution* Paris. A.Colin. 1972.
- ROUSSEAU, J. *Emile ou De l'Education*. Paris. Garnier. 1991.
- STAROBINSKY, J. *Montesquieu par lui-même* Bourges. Seuil. 1993.
- VEQUEDAD, A. *Lettres Persanes. Montesquieu*. Coll. Profil. Paris. Hatier. 1983.
- VOLTAIRE *Lettres philosophiques ou anglaises*. Paris. Garnier. 1962.